

вигляді рухової активності, яку також не можна прискорювати або гальмувати. При цьому складні форми інструментально-технологічної поведінки виробляються і гальмуються у корів за такими ж законами, що й умовні рефлекси. В той же час інструментально-технологічне навчання корів машинному доїнню відрізняється від вироблення умовних рефлексів тим, що хід подій при його здійсненні залежить не тільки від самої тварини, а й від роботи доїльної установки, а також від "своєї" або "чужої" доярки, яка її навчає.

За звичай для навчання треба 9-12 разів проводити корів по технологічній лінії. Поведінка тварин під час навчання регулюється на основі елементів дресирування (наштовхування) тварини на виконання прийому, пов'язаного з інструментальним та імітаційним (на виду в інших тварин технологічної групи) навчанням, а також шляхом демонстрації первісткам справжнього доїння лактуючих корів. У ході навчання у тварин поступово припиняються обумовлені страхом орієнтирувальні та агоністичні реакції від звуків доїльної установки, тактильного контакту з дояркою і доїльним апаратом, упорядковуються спрямованість і послідовність складових навички та скорочується тривалість рухів, нормалізується молоковіддача і стабілізується величина удоїв. Завдяки багаторазовому методичному повторенню навички, яка виробляється, корови звикають до нової навколишньої обстановки і до нового способу доїння. Поступово ця навичка закріплюється і стає у тварин стереотипною і автоматизованою.

Таким чином, у молочному скотарстві слід більше приділяти уваги правильному навчанню корів машинному доїнню, тому що це дозволяє своєчасно і без великих втрат молока вводити їх в експлуатацію.

УДК 636.22/28.634.022

В.І.БАРАБАШ, Л.В.ТИХОНОВА, А.А.ЛОЗА, М.В.КОЗЛОВСЬКА
ГРАФОАНАЛІТИЧНИЙ МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ ГАПЛОЇДНИХ
ГЕННИХ КОМПЛЕКСІВ ЗА РІВНЕМ ПОКАЗНИКІВ МОЛОЧНОЇ
ПРОДУКТИВНОСТІ КОРІВ

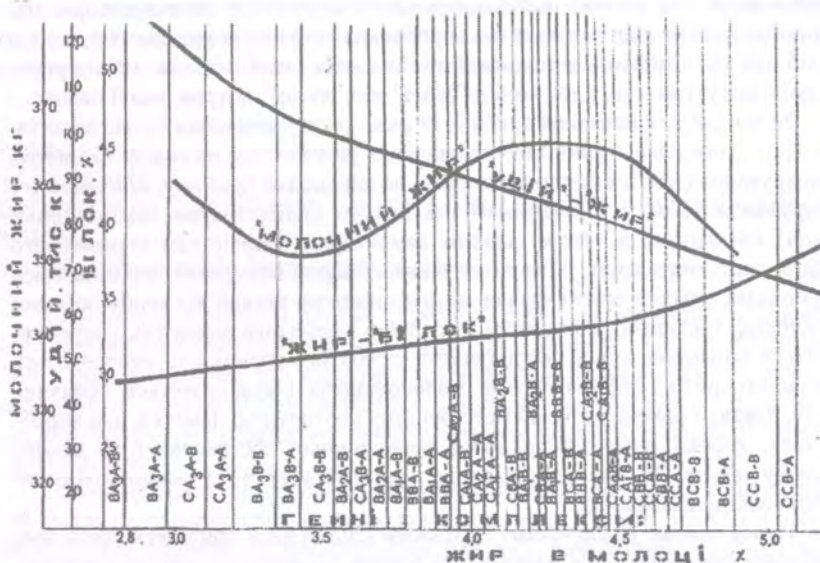
Інститут тваринництва центральних районів УААН

За даними П'яновської (1968) Маринчук (1996) розрахував розмірність між генними комплексами і узагальненими показниками молочної продуктивності корів трьох порід, якою скористався для визначення вмісту жиру в молоці, по 40 маркерних гаметах, у корів червоної степової породи.

Виходячи з цього нами також були розраховані рівняння і збудовані графіки математичних залежностей між генними комплексами та середньолактатійними показниками вмісту жиру і білка, а також удою і вмісту жиру в молоці корів голштинської породи з наступною їх прив'язкою до згаданих розмірностей (мал.1).

Отриманий нами графік дає змогу оперативного визначення за рівнем показників молочної продуктивності (наприклад, за вмістом жиру в молоці) корів, які відносяться до будь-яких гомозиготних генних комплексів, утворених зчепленими казеїновими блоками у поєднанні з генами бета-лакто-

протеїнів при $P=0,05$. Такі графіки можна збудувати для будь-якої породи великої рогатої худоби молочного напрямку.

Малюнок 1. Прогнозування рівня показників молочної продуктивності корів залежно від гомозиготних генних комплексів, утворених зчепленими казеїновими блоками у поєднанні з генами бета-лактоглобулінів (голштинська порода)

Отже, за допомогою графоаналітичного методу було вперше збудовано графік, застосування якого дає змогу визначати в практичній селекції прогнозові індивідуальні рівні молочної продуктивності у корів голштинської породи. При цьому для визначення рівня продуктивності нащадків у будь-яких пар батьків, що планують до паруння, слід користуватися графіками, які представлені в даному збірнику в нашій статті "Математичне обґрунтування оптимізувальної селекції."

Порівняльний аналіз теоретичних та фактичних даних показав, що помилка при побудові кривих на нашому графіку не перевищує 5%, що цілком допустимо для його використання в практичній роботі.

Таким чином, збудований графік може використовуватися в селекційній практиці для прогнозування індивідуальної молочної продуктивності корів голштинської породи за генними комплексами, а також при штучному відборі та підборі пар для отримання нащадків бажаного генетичного типу.